

- Tomträttsfrågan i domstol
- Lägenhetsvisning på Kjellmangatan
- 450 nya laddplatser
- Nu dör almarna i Masthugget

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN MASTHUGGET

MASTHUGGS 3-24 *nytt*

MARY RHEDIN

skriver om adoptions-
frågan utifrån sig själv
sidorna 14–15

Ledare

Foto: Anette Norén

Hyllning till trädgården

När jag skriver det här är det mellan hägg och syren, när du läser det här skiftar kanske grönskan redan i rött och guld. Nu har området exploderat i färger, gult, vitt, alla nyanser av rött och blått, förutom förstås det saftigt gröna; och just nu, efter regnet i det plötsliga solskenet, är rododendrons mörkgröna blad gnistrande mot de djupröda blommorna.

Jag är ingen person med gröna fingrar eller gröna intressen. Ibland önskar jag att mitt intresse för blommor, träd, gräs och växtlighet var mer levande och att jag hade större kunskap om det som växer. Men det finns skäl till att jag bor här, mitt i staden, och inte i villa eller radhus, och att jag aldrig skaffat mig kolonistuga eller odlingslott.

Men det betyder inte att jag inte uppskattar växtligheten. På sistone har jag fått mycket mer tid till att vara i vårt område, att gå runt i det eller passera igenom det på väg till olika aktiviteter. Och jag upplever verkligen växtligheten, dess variation, rikedom, och årstidsanpassning; vårlökar; fruktträdens blomning; syrenernas tid och gullregnens månad, violetta pioner, fläderns grenar, alla dessa otaliga blommor, buskar, ängsväxter och träd vars namn jag tyvärr inte vet, men ändå djupt uppskattar. För att inte tala om bären. Jag har några gånger plockat vinbär till sommarens desserter, och även tuggat i mig ett äpple eller två.

VÅRT OMRÅDE ÄR PÅTAGLIGT RIKT och varierat när det gäller växter. Ska man göra jämförelser kan man inte göra det med några som helst andra områden med flerfamiljshus som sådana områden brukar se ut; nyponbuskar, nyponbuskar, hela vägen nyponbuskar, ödsliga gräsmattor utan andra blommor än en

bortsprungna maskros och med enstaka träd utplacerade på reglementsenligt avstånd fjättrade till en stöttande stolpe.

Så ser det verkligen inte ut hos oss. Inte heller de offentliga parkerna håller riktigt vår klass, i alla fall inte alla, och inte överallt. Visst är växtlighetsprakten större och rikare i Botaniska trädgården; kanske även i partier av Trädgårdsföreningen; det må vara hänt. Men i övrigt; försök gärna hitta ett bostadsområde eller parkområde vars växtrikedom är i paritet med vårt. Till och med Slottsskogen framstår som lite – enahanda? – jämfört med den rika och varierade växtligheten i vårt område.

EGENTLIGEN BORDE VÅR UTEMILJÖ vara ett turistseemål, väl i klass med andra anlagda trädgårdar. Särskilt borde ju vårt område inträsa landskapsarkitekter och trädgårdsmästare med uppdrag att anlägga grönska i bostadsområden och runt andra byggnader. Och allt detta är tillgängligt för alla vi som bor här, utan inträdesavgift, och varje dag.

En sådan rikedom kommer inte gratis, inte utan hårt arbete. Det ska planeras, köpas in, planteras, sås, ansas, vårdas, gödslas, klippas, vattnas, tas ner och fraktas bort – och hela tiden. Det är inte som en oljemålning, där efter ett avslutat arbete verket är klart.

Så nästa gång när du stannar framför en blommande rododendron eller azalea eller en överdådigt rik rabatt, och undrar över arter och sorter och beundrar färgprakt och dofter: sänd en tanke av tacksamhet till vår trädgårdsmästare, och våra fastighetsköpare, utan vilkas goda och hängivna arbete en så fascinerande, väldoftande och rik växtmiljö hade varit helt omöjlig.

Thomas Ahlstrand
ORDFÖRANDE

Redaktör och ansvarig utgivare:
Björn Ohlsson

Redaktion: Birgitta Edgren, Manne Fridell, Camilla Krogsgaard, Håkan Linger, William Males, Inga Sandberg

Layout: Siri Reuterstrand
Knockout Reportage
e-post: siri@alba.nu

Tryck: Sandstens Tryckeri AB, Göteborg

Kontakt med redaktionen sker via
Björn Ohlsson tel 0760-18 65 07
e-post: bjornhanna88@gmail.com

Bostadsrättsföreningens styrelse når du lättast via expeditionen tel. 031-85 03 00 eller via e-post: styrelse@brfmasthugget.se

Förvaltningen: 031-85 03 00
e-post: info@brfmasthugget.se
Felanmälan: ring 031-85 03 10 eller via formulär på hemsidan.
Hemsida: www.brfmasthugget.se

Manusstopp nr 4-24
15 november

BUDGETMÖTE

Masthuggets hus
5 dec kl 18.30
Välkomna!

Omslagsfoto: Mary Rhedin har skrivit en bok om sina erfarenheter som adoptivbarn.
Foto: Camilla Krogsgaard.

Omslagsfoto baksida: Gården på Skepparegången 2-8 får ny stenläggning.
Foto: Inga Sandberg.

Den 12 augusti påbörjades rivningen av de gamla trappstegen av betong och dansk sjösten.

På de första och sista trappstegen i varje trappsektion läggs trappsteg av svart betong för att markera trappans början och slut. Därmed uppfylls Boverkets tillgänglighetskrav.

Trapprenovering i stråket

Den 12 augusti påbörjades renoveringen av trapporna i stråket utmed Masthuggsliden mellan Masthuggsterrassen och Fjällgatan.

De gamla trappstegen ersätts, nya handledare monteras och även asfaltytorna i stråket kommer att asfalteras. Arbetena beräknas vara klara i mitten av november.

I mars 2022 övertog kommunen skötseln av den kommunala marken i stråket mellan Masthuggsterrassen och Fjällgatan. Hösten 2023 byttes belysningen och nu var det dags att renovera trapporna, som var slitna och i dåligt skick.

Planen var att ta upp de befintliga trappstegen i betong och dansk sjösten, och lägga tillbaka dem med en ny grundläggning, vilket vore bra ur resurs- och miljösynpunkt.

Många var spruckna

– Tyvärr var många av trappstegen i dåligt skick, spruckna och trasiga, och det är omöjligt att beställa nya likadana trappsteg i dag. Därför beslöt vi att byta ut dem till nya trappsteg av betong, säger Malin Fornstedt, projektledare på Stadsmiljöförvaltningen.

– De betongsteg som är hela kommer att köras till Återbruket, där allmänheten kan hämta och använda dem.

De nya betongstegen följer Boverkets

tillgänglighetskrav, att första och sista steget i varje sektion ska kontrastmarkeras. Därför läggs svarta trappsteg som första och sista steg.

Nya handledare

Även handledarna, trappräckena, byts ut, berättar Malin. De kommer fortfarande vara av svartmålad metall, och där det går kommer handledarna att gå hela vägen från översta trappsektionen i varje trappa till den nedersta, även utmed viloplanen mellan sektionerna.

Handledarna kommer också att börja och sluta 30 centimeter före respektive efter trappans slut. Allt för att underlätta för de som har lite svårt att gå eller se och behöver hålla sig i räcket.

Stabilt underlag

När trapporna byggdes i början av 1970-talet sattes betongstegen i jord och sand. Nu

kommer de att få en överbyggnad av stenkross som ska göra underlaget mer stabilt och minska risken för sättningar. Vi får hoppas att de också klarar sig minst 50 år innan en ny renovering är nödvändig.

Även belysningen i stråket kommer att förstärkas genom ljuskällor i handledarna i de översta trapporna. Nya parkbänkar kommer också att sättas upp.

Asfaltering

När trapporna är klara kommer de asfalterade ytorna i stråket att få ny ytbeläggning.

Huvudentreprenör för projektet är Anläggningsbolaget Väst AB och den totala kostnaden, inklusive förarbetet, är beräknad till cirka fem miljoner kronor, uppger Malin Fornstedt. Det inkluderar riskreserv och de kostnader som Brf Masthugget står för.

TEXT OCH FOTO: BJÖRN OHLSSON

TOMTRÄTTSFRÅGAN SKA TAS UPP I DOMSTOL

Kommunen vill inte ha en dialog med föreningen

Frågan om vår framtida tomträttsavgäld har hamnat i domstol sedan Göteborgs kommun valt att stämma Brf Masthugget, precis som för 20 år sedan,

I slutet på augusti lämnade föreningens styrelse in sitt yttrande.

– Om kommunens jurister tar sin uppgift på allvar så har de en hel del att fundera på nu, säger Thomas Ahlstrand, ordförande i Brf Masthugget.

I våras kom kommunens besked om uppsägning av det nuvarande tomträttsavtalet som går ut vid årsskiftet, och presenterade samtidigt ett förslag till ett nytt avtal, som skulle innebära en årlig avgift på 25,2 miljoner kronor. En höjning med 22 miljoner kronor per år, det vill säga 782 procent.

70-procentig höjning

I förra numret av Masthuggsnytt, nr 2/2024, redogjorde Thomas Ahlstrand i sin ledare ingående om vad detta skulle kunna innebära för föreningen, till exempel en höjning av vår årsavgift med 70 procent, eller rejäla minskningar av underhåll och reparationer, vilket ändå skulle innebära en kraftig avgiftshöjning.

Detta scenario skrämde säkert upp en och annan medlem i föreningen.

– Det var meningen, säger Thomas.

– Om vi bara skulle ha suttit med armarna i kors och skrivit på avtalet så hade det ju blivit så här. Och det enda vi skulle kunna spara på för att göra avgiftshöjningen så låg som möjligt är att minska personalen. Då får vi städa trappor och skotta snö själva, säger han.

Arbetsgrupp bildades

Styrelsen och förvaltningen valde förstås en annan väg, precis som när det var aktuellt senast för 20 år sedan.

När kommunen kom med sitt förslag till avtal bildades en liten arbetsgrupp be-

Drönarbild över området. Foto: Marie de Verdier.

stående av Thomas själv, förvaltningschefen Christer Jacobsson och styrelseledamoten Manne Fridell. De har arbetat vidare intensivt med frågan sedan dess. Gruppen har en bra kombination av kompetenser; juridik, fastigheter respektive kommunal förvaltning.

Styrelsen inledde med att tacka nej till kommunens förslag till avtal och föreslog en dialog med exploateringsförvaltningen, för att kunna diskutera sig fram till en rimlig nivå. Något svar från kommunens tjänstemän fick de inte. I stället skickade tjänstemännen det vidare till domstol. Detta skedde ett par veckor efter att Thomas skrev sin ledare i förra numret av Masthuggsnytt, nr 2/2024.

Bestred kommunens krav

Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt gav Brf Masthugget endast ett par veckor för att svara på stämningen, strax före sommaresemestrarna. Föreningen bestred kommunens krav i korthet och begärde förlängd svarstid till den 1 september för att hinna skriva ihop ett utförligt yttrande.

Den 20 augusti hade gruppen skrivit ihop

föreningens yttrande som skickades in till tingsrätten.

– Jag tycker att vi har åstadkommit en bra inlägga på tio sidor, där vi förklarar vår inställning och varför vi motsätter oss kommunens krav, säger Thomas.

Oskäligt och orimligt

– Vi anser att höjningen och beloppet är oskäligt och orimligt i sig, att den föreslagna avgäldsrentan på 3 procent är för hög när inflationen under tolv år varit nära noll, att sättet att räkna värdet på fastigheten är felaktigt eftersom det utgår från ett taxeringsvärde som inte kommer gälla i framtiden.

– Vi påstår också att det är fel att värdera fastigheten genom att utgå från taxeringsvärdet på marken, som är ett spekulationsdrivet värde som utgår från försäljningar i närområdet, som drivits upp av räntesänkningar och nollränta, och som endast ser till vad man skulle kunna sälja fastigheten för kommande år.

– I stället vore det rimligt att värdera fastigheten utifrån avkastningen, vad en fastighetsägare faktiskt tjänar på innehavet genom hyror och andra intäkter, säger Thomas.

Brf Masthuggets ordförande Thomas Ahlstrand är en av tre i arbetsgruppen som arbetar med frågan om den hotande höjningen av tomträttsavgälden. Här på en bild från årets årsmöte. Foto: Håkan Linger.

Vid förra domstolsförhandlingen om avgälden 2005 sänkte domstolen markens taxeringsvärde, eftersom den tog hänsyn till de kostnader föreningen hade på 1960-talet att iordningsställa marken för bebyggelse, i form rivningar och saneringar. Denna princip anser styrelsen alljämt gäller.

Nio olika ärenden

En intressant komplikation när det gäller kommunens stämning är att det handlar om nio olika ärenden, eftersom vår förening består av nio olika fastigheter. Det har inneburit att de olika ärendena har hamnat hos olika rotlar och olika domare.

– Det var vårt första yrkande i inlagan, att alla nio ärenden ska slås ihop till ett ärende. Det skulle bli helt ohållbart med beslut som kom i otakt och kanske med olika utgång, säger Thomas.

Styrelsen inväntar också ett utslag i Högsta domstolen, som gäller ett ärende om tomträttsavgäldens storlek i procent, som drivits av en bostadsrättsförening i Stockholm.

BJÖRN OHLSSON

Försöker påverka politikerna

Styrelsen och förvaltningen jobbar på för att få till ett rimligt avtal med kommunen om den nya tomträttsavgälden. De har också försökt påverka politikerna genom att skriva till dem.

Den 24 juni skickade den arbetsgrupp i föreningen som arbetar med tomträttsfrågan – föreningens ordförande Thomas Ahlstrand, ledamoten Manne Fridell och förvaltningschefen Christer Jacobsson – ett mejl till samtliga ledamöter och ersättare i exploateringsnämnden, som är den nämnd som har hand om tomträtten. Syftet var att få till stånd en konstruktiv dialog med föreningen om en rimlig lösning av frågan.

I slutet av augusti hade de fått tre svar. De var trevliga, men åtog sig inget.

– Tjänstemännen på exploateringsförvaltningen har som uppgift att följa de regler som politikerna har tagit beslut om. Därför

är det bättre att försöka påverka politikerna, som kan ge nya direktiv till tjänstemännen, menar Thomas.

Alla vi som bor här kan skriva till eller ringa en politiker i nämnden och säga vad vi tycker om kommunens förslag att höja föreningens tomträttsavgäld med 782 procent.

Här nedan publicerar vi namn och mejladresser till samtliga ledamöter och ersättare i Göteborgs stads exploateringsnämnd. Skriv gärna till en politiker i det parti som du själv röstade på i det senaste kommunvalet. Vill du hellre ringa dem kan du slå en signal till Göteborgs stads växel, tel 031-365 00 00, och fråga efter den du vill prata med.

Ledamöter och ersättare i exploateringsnämnden

Robert Andersson Hammarstrand, Socialdemokraterna, ledamot och ordförande.

robert.hammarstrand@politiker.goteborg.se

Zagros Hama Aga, Moderata Samlingspartiet, ledamot.

zagros.hama@politiker.goteborg.se

Beatrice Klein, Vänsterpartiet, ledamot. beatrice.klein@politiker.goteborg.se

Catrin Bengtsson, Moderata Samlingspartiet, ledamot.

catrin.bengtsson@politiker.goteborg.se

Vivi-Ann Nilsson, Socialdemokraterna, ledamot.

vivi-ann.nilsson@politiker.goteborg.se

Helena Norin, Miljöpartiet, ledamot och 1:e vice ordförande.

helena.norin@politiker.goteborg.se

Bruno Tiozzo, Moderata Samlingspartiet, ledamot. bruno.tiozzo@politiker.goteborg.se

Mikael Sandberg, Sverigedemokraterna, ledamot.

mikael.sandberg@politiker.goteborg.se

Jack Vahnberg, Vänsterpartiet, ledamot.

jack.vahnberg@politiker.goteborg.se

Patrik Höstmad, Demokraterna, ledamot och 2:e vice ordförande.

patrik.bo.uno.hostmad@politiker.goteborg.se

Hans Arby, Centerpartiet, ledamot.

hans.arby@politiker.goteborg.se

Salima Khamchane, Socialdemokraterna, ersättare.

salima.khamchane@politiker.goteborg.se

Ann Catrine Fogelgren, Liberalerna, ersättare.

ann.catrine.fogelgren@politiker.goteborg.se

Julia Edby, Vänsterpartiet, ersättare.

julia.edby@politiker.goteborg.se

Jerker Sjögren, Kristdemokraterna, ersättare.

jerker.sjogren@politiker.goteborg.se

Oskar Andersson, Socialdemokraterna, ersättare.

oskar.andersson@politiker.goteborg.se

Linus Olsson Collentine, Miljöpartiet, ersättare.

linus.collentine@politiker.goteborg.se

187 NYA LÄGENHETER I KVARTERET KLÅVESTENEN

Det har gått många år sedan det började talas om bebyggelse i kvarteret Klåvestenen i det branta grönområdet inom stadsdelen Stigberget. Det har varit en följetong i Masthuggsnytt med början i nr 4/2011 och framåt. Nu i slutet av augusti är fastigheterna klara och nästan samtliga 187 lägenheter är sålda.

Vi har kunnat följa byggandet från sprängning och bortforsling av mängder med berg till montering och färdigställande av husen. Framkomligheten på Kjellmangatan har varit begränsad de senaste åren, men nu när bygget är klart och lägenheterna är inflyttade ska det bli bättre.

Från drygt 2 miljoner

Projektet består av lägenhetshus med adresserna Stigbergsliden 12 med 30 bostäder och Kjellmangatan 2–32 med 157 bostäder. Sammanlagt blir det 187 lägenheter med boyta på 33–144 kvadratmeter. Den billi-

gaste lägenheten kostar 2 175 000 kronor och har en månadsavgift på 2 720 kronor.

Månadskostnaden för den största lägenheten på 144 kvadratmeter med 6 rum är satt till 7 116 kronor, men något pris finns inte angivet. I slutet av augusti fanns bara tre lägenheter kvar att sälja, en 2:a på 51 kvadratmeter för 4 595 000 kronor, en 4:a på 89 kvadratmeter för 6 800 000 kronor, samt den största lägenheten på 144 kvadratmeter utan angivet pris.

Den allmänna beskrivningen av lägenheterna är att de har god planlösning, är ljusa och modernt utrustade med förhållandevis stora balkonger och källarförråd.

Visning på Kjellmangatan

Nyfikna på hur våra nya grannars bostäder ser ut skickade Masthuggsnytt ut reporter och fotograf på en visning i somras till Kjellmangatan 26. Som exempel tog vi en två näst högst upp.

Där kliver man in i en hall i direkt an-

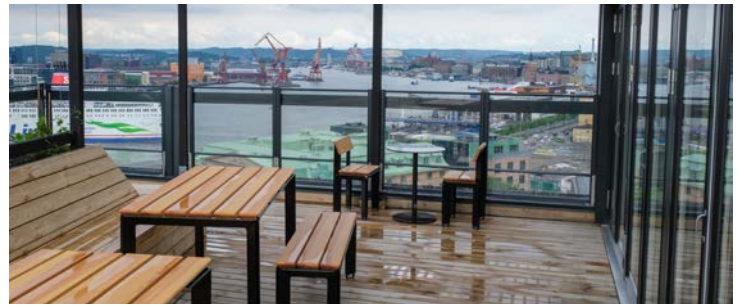
slutning till kök och vardagsrum, en öppen planlösning. Ett stort badrum med dusch – badkar förekommer inte men fanns som tillval – toalett, tvättmaskin, torktumlare och linneskåp. Badrummet nås både från hallen och från en stor klädkammare (”walk-in-closet”), som i sin tur även leder till sovrummet. Fönster och balkong mot norr med bra utsikt. Färgsättningen i lägenheterna är i dovt vitt och i olika nyanser av grått.

Gemensam takterass

På översta våningen finns ett samlingsrum med terrass som båda bostadsrättsföreningarna, Sverige huset Stigbergsliden 12 och Sverige huset Stigbergshyllan 26–32 har tillgång till. En svårslagen utsikt från terrassen blir inte sämre av att där finns en kikare monterad. Samlingsrummet är möblerat med sitthörna och matsalsbord med plats för tolv personer, men det går att duka till uppåt 30 personer om terrassen också tas i anspråk. Ett barkök utrustat med köksutensilier, kyl och

Två föreningar med gemensam takterrass

frys. Gemensamt finns också en spaavdelning med bastu, lounge och relaxavdelning med jacuzzi, samt en övernattningslägenhet.

75 000 kronor kvadraten

Vi fick ett samtal med mäklaren Gustav Johansson. Han berättade att det varit en lång resa från tanke till förverkligande. Det tog tid att få bygglov.

Målgruppen var satt till yngre än 30 år, äldre gifta par och några barnfamiljer. Den senast byggda föreningen, Sverige-huset Stigbergshyllan 26–32, har haft ett kvadratmeterpris på cirka 75 000 kronor. Som jämförelse har de lägenheter som sålts i Brf Masthugget haft ett kvadratmeter pris på mellan 50 000 och 65 000 kronor.

Som exempel kan nämnas att en 2:a i Brf Sverigehuset Stigbergsliden 12 på 51 kvadratmeter kostar 3 845 000 kronor med en månadsavgift på 3 464 kronor. Föreningarna behöver inte brottas med kom-

munen om tomträttsavgäld eftersom marken friköptes. Redan vid säljstart hade föreningarna säkrat räntekostnaden i tre till fem år från inflyttning genom räntetak, vilket ger en garanterad högsta nivå för föreningens räntekostnad.

Gångvägar till Stigbergsliden

I *Samrådshandling 2011*, en skrift från Stadsbyggnadskontoret i Göteborg, presenteras program för kvarteret Klävestenen. Där planerades det för garage, men några sådana blev det aldrig. I stället har bilägarna möjlighet att hyra ett antal garageplatser hos oss i Brf Masthugget.

Trappan och gångstigen som gick från Kjellmangatan ner till Stigbergsliden kommer att få en delvis ny dragning. Men det kommer nog att dröja eftersom branten nu är belamrad med allt möjligt som tillhör en byggarbetsplats. I planen finns också en trappa väster om Kjellmangatan 26 ner till Stigbergsliden.

Återställande

I slutet av augusti var inflyttningen i den sista etappen klar. Därefter ska området mot Mattssonsliden och mellan muren och Sankt Johanneskyrkan återställas. Planen är att plantera nya träd som ersättning för de som togs ner i samband med anläggandet av byggvägen och att muren ska återställas.

Den tunga trafiken har slitit hårt på Mattssonsliden mellan hålet i muren och upp till Kjellmangatan, vilket föranleder reparation och asfaltering. Dialog sker mellan vår förvaltning och Sverigehuset. Hur slutresultatet blir får vi återkomma till.

TEXT: INGA SANDBERG

FOTO: HÅKAN LINGER

Elin Nyqvist och Tora Jacobsson var arbetsledare för de sommarjobbade ungdomarna i år.
Foto: Håkan Linger

HÄR ÄR ÅRETS SOMMARJÖBBARE

Under sommaren har tolv ungdomar som bor här i föreningen jobbat med att hålla rent i området, rensa ogräs, måla trädgårdsmöbler med mera. Arbetsledare i år var Elin Nyqvist och Tora Jacobsson.

På bilderna ser ni: nederst t.v. Ingrid Fors, Noel Wenblad, Lucas Andersson och Elmy Sabel.
På bilden ovan Edith Andersson, Harris Vowles, Karla Oleander och Lillemor Cader Melgaard.
Och här under Hjalmar Lekholm, Hilda Lekholm, Leo Caesar och Leon Codan.
Samtliga dessa tre foton tagna av Elin Nyqvist.

450 nya laddplatser byggs under 2025

Individuell elmätning och solceller också på gång

Nu satsar Brf Masthugget på en kraftig utbyggnad av antalet laddplatser för elbilar. I dag finns det totalt 83 platser, men under 2025 kommer ytterligare 450 att skapas.

– Vi vill hålla uppe tempot och har nyligen tecknat ett avtal med ChargeNode, som ska bygga och sköta driften. Arbetet påbörjas i Fjällgatans garage, våning P6, där cirka 20 platser ska vara klara i januari 2025, säger förvaltningschef Christer Jacobsson.

Laddplatser i våra garage har byggts ut lite successivt under de senaste åren. Nu finns det 32 platser i Andra Långgatans garage, 25 i Fjällgatans garage och 26 i Klamparegatans garage. Dessa har byggts av Ctek.

Centraliserad laddning

Nu har förvaltningen valt att anlita ett annat företag, ChargeNode, som har utvecklat ett system med centraliserad laddning. Det innebär att varje p-plats bara har ett eluttag, och ingen laddbox, eftersom laddstationen sitter centralt i anslutning till p-platserna.

– Fördelen är att det är mer standardutrustning och att man slipper ha en laddbox vid varje p-plats. Det blir billigare och livslängden blir längre, säger Christer.

– En annan fördel är att företaget har service dygnet runt om det skulle bli något fel. I dag har vi bara service på dagtid vardagar, genom att den som har problem ringer till förvaltningskontoret och så ringer vi en elfirma.

Lägre pris

ChargeNode kommer även att ta över administration, service och betalning för de platser som Ctek driver i dag.

– Eftersom upphandlingen är så stor har föreningen fått ett betydligt lägre pris för installationerna och servicen, säger Christer.

– Vi kommer också att kunna hålla nere

I Klamparegatans garage finns 26 laddplatser för elbilar. De nya som byggs i föreningens garage under 2025 kommer att se annorlunda ut.

avgiften för p-platserna och troligtvis sänka den när utbyggnaden är klar.

Utbyggnaden börjar i Fjällgatans garage och fortsätter sedan i garaget på Repslagaregatan och Kjellmansgatan. Eftersom de nya elserviserna inte är klara än prioriteras utbyggnaden där det finns tillräcklig elfekt redan nu.

Försening av IMD

Övergången till individuell elmätning (IMD) och byggandet av solceller i föreningen har försenats, på grund av att Göteborg Energi vill samordna arbetet med att gräva ned nya elledningar med att fjärrvärmeledningarna på Fjällgatan ska bytas. Detta kommer att ske under 2025.

När det är klart kan Brf Masthugget få åtta nya elserviser, motsvarande ställverk, där elen kommer in och fördelas i området. Dessa ska ersätta de 28 elserviser som finns nu.

Solceller

Då kan förvaltningen gå vidare med att installera IMD och bygga solceller på taken, samt färdigställa avtalet om 450 nya ladd-

platser för elbilar, varav flertalet byggs i Andra Långgatans garage.

– Det blir inte solceller på alla tak, säger Christer.

– All el som vi kommer att producera ska förbrukas internt och det finns en gräns på 500 kW för att vi ska slippa energiskatt.

Kan få byta p-plats

En laddplats kostar 945 kronor per månad, medan en vanlig plats kostar 675 kronor för medlemmar i föreningen. Om den p-plats man har byggts om till laddplats betalar man samma pris som innan. Men om det finns en kö till eladdplatser i det aktuella garaget får man flytta sin bil till en annan p-plats som saknar laddmöjligheter.

– Föreningen har 1 300 garageplatser och fördelen med att vi bygger ut laddplatserna så mycket är att vi inte behöver flytta så många bilar, eftersom det är större chans att du redan står på en p-plats som är förberedd för el, säger Christer.

Tror på ökad efterfrågan

Än så länge har efterfrågan på laddplatser i våra garage inte varit särskilt stor, men de flesta av de 83 befintliga platserna som har laddmöjlighet är uthyrda som laddplatser. Och det finns en liten kö.

– Men jag tror att efterfrågan blir större när man vet att det finns laddplatser, säger Christer.

Dessutom kan laddplatserna bidra till lägre kostnader.

– Hela satsningen på laddplatser, nya elserviser, individuell elmätning och solceller hör ihop. Laddplatserna är förberedda för att kunna användas för att jämma ut effektoppar och kommer att kunna ge lägre elkostnader för föreningen på sikt, säger han.

TEXT OCH FOTO: BJÖRN OHLSSON

Tre nya valdes in i styrelsen

På föreningens årsstämma den 25 april valdes tre nya personer in som förtroendevalda i Brf Masthuggets styrelse: Lena Molin som ny ledamot, Per Nilsén och Veera Suvalo-Grimberg som nya suppleanter. Masthuggsnytt bad dem presentera sig själva.

LENA MOLIN, NY LEDAMOT PÅ TVÅ ÅR, KLAMPAREGATAN 17

”Jag har bott på Klamparegatan sedan 1982 och trivs fortfarande så bra att jag inte ägnat en tanke åt att flytta härifrån! De första tio åren bodde jag med min man Lars och våra två barn, på Klamparegatan 15 men fick sedan chansen att flytta till en lite större lägenhet på Klamparegatan 17 där vi bor kvar. Barnen är förstas utflugna sedan länge, de bor med sina familjer i Lund respektive i Stockholm.

Jag är väldigt glad för att barnen fick växa upp i en miljö och ett sammanhang där det ”småskaliga” rymdes mitt i den stora staden. Gårdarnas utformning gjorde, och gör fortfarande, att vi har en fin miljö för små barn att leka och växa upp i. Det är också lätt att få kontakt med andra som bor på samma gård.

Under flera år var jag aktiv som ett av flera gårdsombud på Klamparegatan. Vi var engagerade i många olika arbetsgrupper, vilket gjorde gårdsarbetet väldigt roligt. Idag är många av de ”syslor” vi utförde överflyttade till att skötas av föreningens förvaltning. Det fungerar ju väldigt bra med välskötta gårdar och en frodig grönska i alla rabatter. Samtidigt tycker jag det är väldigt viktigt att vi som bor inom föreningen känner oss delaktiga i livet på ”den egna gården”.

Jag ser det som att föreningen består av tre delar: medlemmarna, styrelsen och för-

PER NIELSEN, NY SUPPLEANT PÅ TVÅ ÅR, MATSSONSLIDEN 2

”Jag är född och uppväxt i Majorna och bor sedan 2007 i Brf Masthugget.

Där bor jag med min fru Sanna och min dotter Ella. Jag jobbar på Volvo IT som tjänsteman.

I min nuvarande roll har jag mycket kontakt och avtalsförhandlingar med IT-leverantörer. Jag hoppas kunna bidra med min erfarenhet där.

Mina fritidsintressen är landsvägscyckling och pubquiz. Jag tycker mycket om att resa, men det har blivit mindre tid till det då vi för ett år sedan skaffade ett sommarhus på den danska ön Bornholm.”

FOTO: ANETTE NORÉN

VEERA SUVALO GRIMBERG, SUPPLEANT PÅ ETT ÅR, KLOSTERGÅNGEN 1

”Jag är född och uppvuxen i Finland, men kom till Sverige för dansstudier för över trettio år sedan. Jag har bland annat arbetat som stadskoreograf i Vara kommun och danslärare på Mölndals kulturskola. 2010 grundade jag Danskkompaniet Spinn (läs mer på www.danskompanietspinn.se).

Tillsammans med maken Klas och vår växande familj flyttade vi in i föreningen 2001 och vi har bott i samma lägenhet på Klostergården sedan dess. Vi uppskattar grannarna och läget och stortrivs!

Tidigare har jag suttit i styrelser för olika kulturorganisationer och föräldraföreningar. Som person är jag nyfiken och engagerad. Jag har följt Brf Masthuggets verksamhet lite extra under de senaste åren då jag har varit ledamot i valberedningen. I år blev det alltså ett nytt steg till själva styrelsen där jag hoppas få vara med och bidra till positiv och hållbar utveckling.”

FOTO: POLINA ULIANOVA

Förskolan Tärnan har stängts

Förskolan Rangströmsliden 3, avdelning Tärnan, har stängts i sommar och kommer att vara stängd till augusti 2028. Orsaken är minskat barnantal i området.

Icke ändamålsenliga lokaler, undermålig utemiljö och avsaknad av adekvat serveringskök är tre orsaker till att just denna förskola har stängts.

I april föreslog förskoleförvaltningen i Göteborgs stad att åtta förskolor i kommunen bör stängas, sex i centrum och två i nordost, eftersom barnantalet i dessa områden har minskat. Beslutet togs sedan av förskolenämnden.

Små förskolor

Så här sa dåvarande verksamhetschefen för Centrum 2, Per Andersson Sellén, i Göteborgs-Posten den 19 april.

– Arbetet har pågått minst ett halvår och vi har tittat dels på små förskolor med en till två avdelningar där vi vet att det finns en stor sårbarhet för att täcka upp vid sjukdom i personalen till exempel. Vi har tittat på förskolor som inte är förstahandsval, på innemiljön och utemiljön. Vissa förskolor har knappt någon utomhusmiljö alls.

Bottenbetyg

Förskolan Rangströmsliden 3, som har entré mot gården på Klamparegatan 11–17 är en liten förskola med en enda avdelning, som hade 19 barn i åldrarna 1–5 år inskrivna före stängningen.

Om den har varit ett vanligt förstahandsval vet jag inte, men slående är att den både 2023 och 2024 hamnat i botten när det gäller föräldrarnas helhetsomdöme av verksamheten. 2023 fick den 3,06 på en skala 1–5 och var fyra från slutet. 2024 delade den sistaplatsen då föräldrarnas omdöme var 2,83.

Undermålig utemiljö

Lotta Lundqvist, som tillträdde som verksamhetschef för verksamhetsområde Centrum 2 den 5 augusti 2024 skriver så här i ett mejl till Masthuggsnytt:

”Anledningen till nedläggning av förskolan var att lokalerna inte var ändamålsenliga för att bedriva utbildning och undervisning i. Utemiljön som förskolans barn var hänvisad

Nilofar Aria på förskolan Rangströmsliden med ett av barnen på väg ner mot nedre Klamparegatan gård.

till var minimal och undermålig.”

Saknade serveringskök

”Lokalerna saknade adekvat serveringskök vilket fick konsekvensen att många måltidssysslor hamnade på pedagogisk personal. Sådan organisation tar pedagogisk tid från barnen och påverkar personalens arbetsmiljö och förskolans kvalitet negativt.”

Det som kan förvåna undertecknad som bor nära förskolan är kritiken av utemiljön, eftersom förskolan använde hela gården på Klamparegatan 11–17 som utemiljö, inklusive den stora fina lekplatsen med gungor och andra lekredskap.

Lotta Lundqvist skriver vidare att sju av de 19 barnen som var inskrivna vid stängningen skulle gå vidare till förskoleklass och att de övriga barnen har haft goda möjligheter att få plats på förskolor i sitt närområde. Personalen har fått erbjudande om andra tjänster på andra förskolor i staden.

Nilofar Aria vid entrén till förskolan Tärnan i början av juli strax före stängningen.

Kan användas vid behov

Så nu står lokalerna tomma, men hyreskontraktet är inte uppsagt utan gäller tills vidare.

– Anledningen till att vi under en tid framöver behåller lokalerna är att vi kan komma att behöva temporära lokaler vid renovering av andra förskolor eller om det uppstår akuta situationer som vattenläcka eller dylikt, säger Lotta Lundqvist.

TEXT: BJÖRN OHLSSON
FOTO: HÅKAN LINGER

Gården efter renovering. Foto: Inga Sandberg

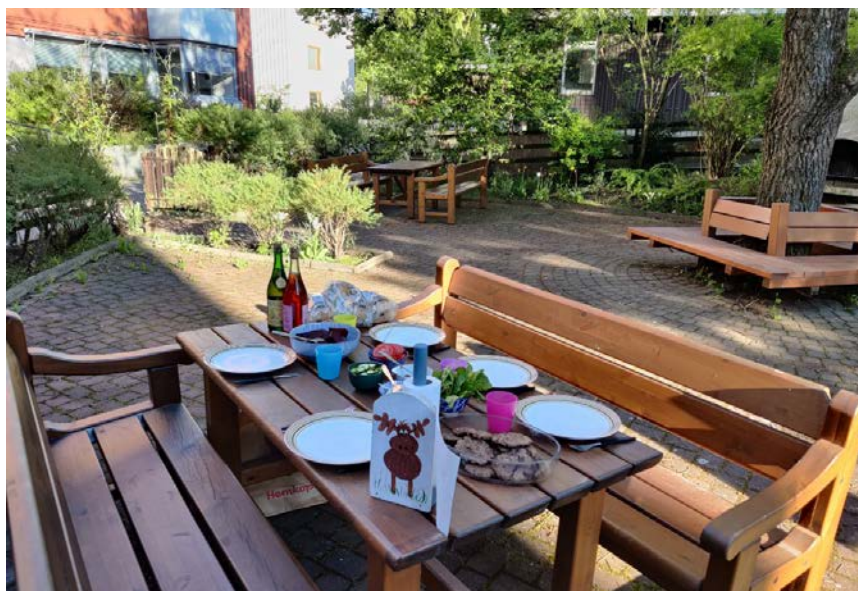
Nyrenoverad gård

Skepparegången 2–8 har fått en upprustning

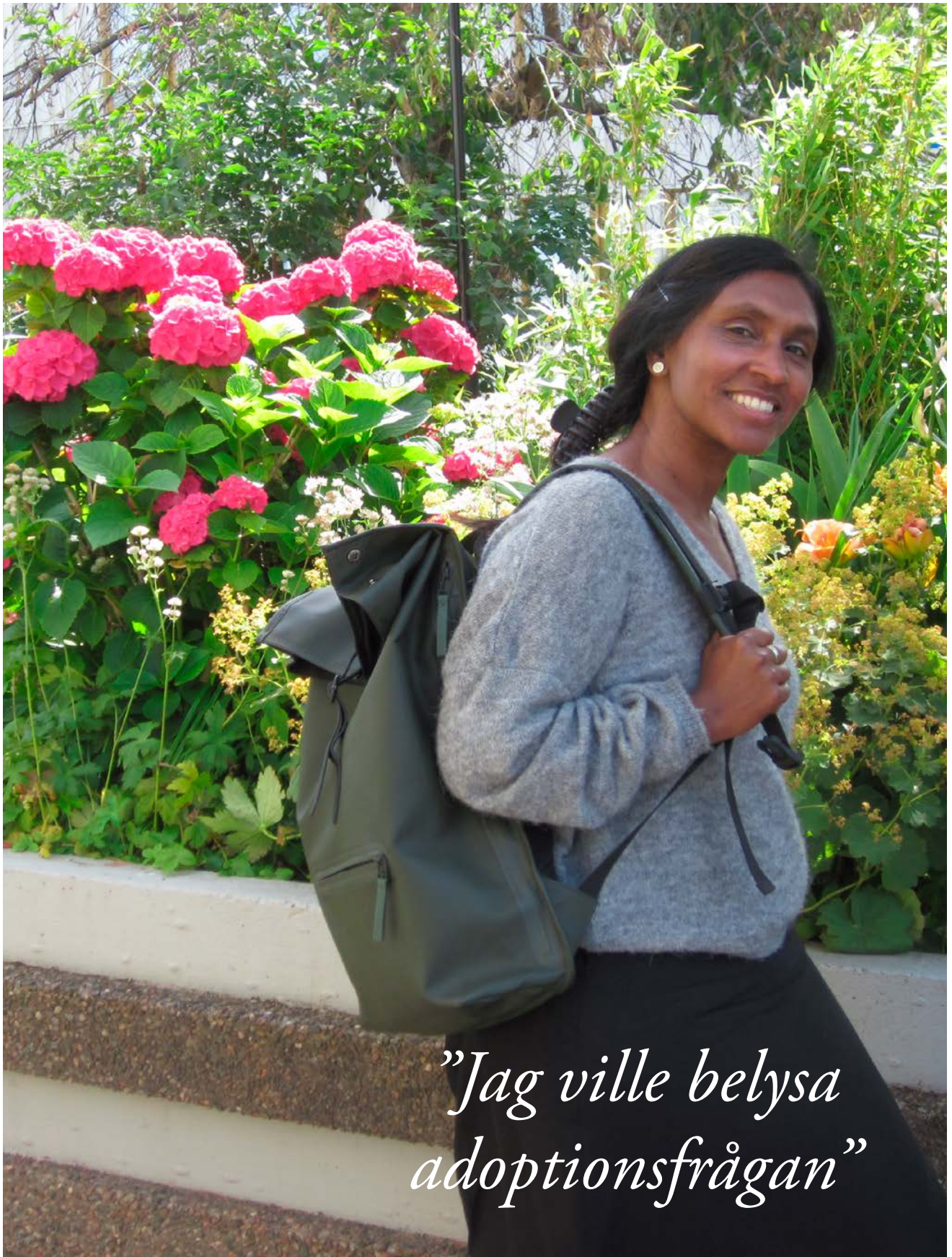
Gården på Skepparegången 2–8 har renoverats. Under tiden relinigen pågick var gården belamrad med bilar, kompressor och annat behövligt material. Räcket mot gången togs bort och även häckarna. Att använda gården till lek och rekreation under tiden arbetet pågick var inte lätt.

Mitt i sommaren startade en upprustning av gården. Arbetet med stenläggning har utförts av HTE Garden. Det finns kvar några perenner från tidigare, men meningen är att det ska komma fler. Eftersom det är så mycket stenytta på gården skulle det passa med växter i urnor. Bord och bänkar är på plats och en ny grill. Under hösten kommer det att planteras en häck i den med kantsten markerade rabatten närmast gången. Då blir gården mer inbjudande.

TEXT: INGA SANDBERG

Så här såg gården ut före renovering. Foto: Vilborg Pálsdóttir

*”Jag ville belysa
adoptionsfrågan”*

Mary skrev en bok utifrån sina egna erfarenheter

På bokens första sida kan man läsa:

”Att inte veta om sina rötter eller veta vem som fött en är som att flyta runt i ett öppet hav utan att veta vart du började eller vart du är på väg. Det enda du vet är att du är här och att du måste kämpa för att överleva”.

Vi träffas en solig dag i juli och Mary Rhedin, som jag träffade för första gången på Loppisdagen i våras, har med sig boken hon har skrivit: ”Mitt vita liv”. Den är självbiografisk, men har inslag av fakta, och hon berättar om hur hennes liv har varit från att födas i Indien och att sedan bli adopterad av en svensk familj boende i ett mindre samhälle där hon fick växa upp, samt hur hon som vuxen sökt sina indiska rötter.

Lyfta problematiken

Vi pratar länge om hur det är, att som Mary ha ett helt annat ursprung än det svenska eller som jag själv bara delvis, med en förälder av annan nationalitet. Om vad man har med sig av en annan kulturs sätt att tänka eller göra saker på. Det är spännande att vi har många gemensamma tankar fast vi har så olika ursprung.

Mary berättar att hon för några år sedan beslutade sig för att skriva denna bok.

– Jag ville belysa adoptionsfrågan utifrån den adopterades sida, berätta om mina egna erfarenheter som adopterad och lyfta problematiken runt flera av de föreningar och verksamheter som gjort det möjligt för familjer i Sverige att adoptera utomeuropeiska barn.

När pandemin slog till och jag fick tid att skriva kände jag att nu var det dags att sätta tankar och självupplevda händelser på pränt.

Sträng uppfostran

Mary kom från Indien till Sverige när hon var 14 månader och hon är uppväxt i Floda. Där levde hon i en familj och fick en ganska sträng uppfostran med föräldrar som likt många andra adoptivföräldrar vid denna tid saknade förståelse för vad identitet och

ursprung kunde ha för betydelse för det barn som man adopterat. Som barn och tonåring kände sig Mary ganska otrygg och inte heller lyssnad på av sina föräldrar när det kom till frågor som rasism och utanförskap.

– Mina stora intressen var dans och musik, något som mina föräldrar inte riktigt tog på allvar.

Reste till Indien

– När jag fyllde 19 år flyttade jag till Göteborg där jag bodde tillsammans med min dåvarande pojkvän. Jag läste några olika kurser och utbildningar och gjorde min första resa till Indien tillsammans med min adoptivfamilj, berättar hon.

– Vid 26 års ålder gjorde jag så min första egna resa till Indien och fler har det blivit därefter, mycket i syfte att söka efter min biologiska familj. Vid dessa resor har jag träffat på och skapat fina relationer med människor som gjort att jag lärt känna landets kultur på ett sätt jag inte alls hade fått med mig under min uppväxt.

Sverige sticker ut

– Jag blev också mer intresserad och engagerad av själva adoptionsförfarandet. Sverige sticker ut som det land i Europa där flest utomeuropeiska adoptioner ägt rum.

I flera länder har man sedan länge börjat ifrågasätta det ”goda” i adoption, medan man i Sverige har börjat diskutera och även problematisera frågan relativt sent.

– Tidigare socialministern Lena Hallengren tillsatte en utredning på regeringsnivå och Adoptionskommissionen, som utreder frågan, har bland annat tagit del av min bok. Det är jag så klart stolt över, eftersom jag tycker det är en viktig bok som förmedlar mycket olika erfarenheter och kunskap om adoption.

Läste till socionom

– I 30-årsåldern började jag läsa till socionom. I min yrkesroll arbetade jag senare som boendestödare, socialsekreterare och kurator med människor med beroendeproblematik, berättar hon.

– I mitt arbete har jag stött på många utomeuropeiskt födda som har haft olika problem. Utlandsadopterade är en utsatt grupp och är överrepresenterade inom Barn- och ungdomspsykiatri, men också vad gäller psykisk ohälsa och självmordsstatistik.

– I dag arbetar jag som kurator, fortfarande med människor med beroendeproblematik.

Berikande resor

– Mina resor till Indien har varit mycket berikande. De har gett mig både glädje och sorg, och gjort mig mycket ödmjuk inför människorna som lever där. Jag planerar att resa tillbaka igen i februari.

Mary har en egen hemsida, www.mittvitativ.se, där man kan beställa hennes bok och se hennes kommande engagemang. Bland annat kommer hon att prata om sin bok på Stadsbiblioteket i Göteborg den 10 november. Boken finns också att köpa hos nätbokhandlarna.

Kulturgruppen Brf Masthugget organiserar en litterär afton i början av nästa år och Mary har tackat ja till att medverka. Det ser vi fram emot.

TEXT OCH FOTO: CAMILLA KROGSGAARD

Gamla, friska och vackra träd i slätten mellan Skepparegången och Mattssonsliden. Ett av dem kommer att fällas, efter ett beslut på årsstämman.

2023 insjuknade den stora almen på Klamparegatans nedre gård 11–17. Så här såg den ut i slutet av augusti. I september togs trädet ner.

ALMSJUKAN HÄRJAR I MASTHUGGET

Våra stora träd har stor betydelse för miljön

Det har väl knappast undgått någon att se de sjuka almarna i området. Den stora almen på Klamparegatans nedre gård 11–17 är utom all räddning och måste fällas. Sorgligt att detta ståtliga träd har drabbats av denna svampsjukdom som gör att trädet inte kan ta upp vatten och näring vilket leder till att det vissnar och dör inom loppet av några månader till ett par år.

För det mesta sprids sjukdomen med skalbaggen almsplintborren, men det kan även förekomma att svampen sprids via rotsystemet från sjuk alm till frisk alm. Förra året fälldes en sjuk alm i stråket på Masthuggsliden vid trappan upp till Klingners plats. Tyvärr har flera närstående almar smittats av sjukdomen och deras öde blir att även de måste fällas.

En alm blir oftast många hundra år och

det är inte ovanligt att den blir uppåt 500 år. Almen, som är rödlistad sedan 2010 är en viktig värd för cirka 250 olika arter, såsom en mängd insekter, lavar och mossor. Av dessa är cirka 120 rödlistade.

Bara i vintras fick man till exempel fälla 700 insjuknade almar i Stockholm. I Malmö samt i hela Skåne finns det knappt några almträd kvar.

Forskning bedrivs

Det bedrivs resistensforskning på institutet Skogforsk i nära samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet och Linnéuniversitetet. Men forskningen är ett långsiktigt arbete och det kan ta upp till 30 år innan man uppnår något resultat.

Man experimenterar också med ett vaccin mot almsjukan. Vaccinet kostar 1 500 kr per dos, men man är i nuläget inte säker på att det verkligen ger skydd mot svampangrepp-

pet. Vissa historiska almar, som almarna i Kungsträdgården i Stockholm, vaccineras nu för att öka möjligheten för dem att inte drabbas av almsjukan.

Askskottsjukan

Asken är även den rödlistad sedan 2010. År 2003 hittade man för första gången en ask infekterad av svampen H. Fraxenius i Sverige. Svampen är vanligt förekommande i nordöstra Asien, där den av någon anledning inte gör så stor skada, och man tror att den kom till Europa genom att en stor polsk plantskola köpte in träd från Kina, som man sedan sålde till olika europeiska länder. Svampangreppet leder till att trädets fotosyntesttransport avstannar, vilket leder till att trädet på sikt dör.

Sverige har i förhållande till de flesta andra länder i världen relativt få trädarter och både alm och ask har alltid varit en stor del

av vårt trädbestånd. Situationen är inte bara ytterst kritisk för alm och ask, utan riskerar att leda till negativa konsekvenser för hela skogsekosystemet som är beroende av dessa två trädarter för sin funktion.

Trädbrist i städerna

I Sverige har vi mycket skog, men våra stora städer med omnejd lider numera av trädbrist. Ett stort träd binder i runda slängar upp 40 kilo koldioxid per år. Ett nyplanterat träd binder ingen koldioxid alls, utan släpper i stället ut en del. Det tar upp till 15 år innan det blir en balans mellan utsläpp och uppbindning, då trädet först kan ta upp större mängder koldioxid i 20–30-årsåldern.

Det som också är intressant med äldre träd är att de inte bara tar upp koldioxid, utan när den av trädet omvandlas till glukos så avger trädet syre. Träd i vår närmiljö påverkar också luften vi andas inte bara genom att avge syre, de tar även upp mindre partiklar från till exempel bilavgaser och gör luften i städerna mindre osund.

Träd är också habitat för stora mängder insekter, larver och mikroorganismer som behövs för att vårt ekosystem ska fungera.

Våra träd har också en stor roll att spela i hur vi ska klara klimatförändringar. Vid stora mängder regn kan träd förhindra översvämningar genom att ta upp vatten via sina rötter. Träd dämpar också kraftiga vindar och sänker temperaturen genom att ge skugga och svalka.

Förbättrar vår hälsa

En stor mängd nyare forskning visar på vikten av närhet och synlighet av grönt för vår mentala hälsa och välbefinnande.

I Göteborgs stads ”grönplan” arbetar man sedan 2022 efter regeln 3-30-300 i planeringen av fler grönytor då till exempel många träd försvunnit på grund av pågående byggen, stadsförtätning och olika trädjukdomar. Med 3 menas det att man måste kunna se minst 3 väletablerade träd från varje hem, skola och arbetsplats. Med 30 menas det att det behövs minst 30 procent krontäckning i varje stadsdel och med 300 menas det att man skall ha max 300 meter till närmaste grönområde.

Med almsjukan i åtanke och vad det kommer innebära av traddöd i vårt närområde, är det av stor vikt att vi värderar och vårdar våra friska, stora och vackra träd i vår förening.

TEXT OCH FOTO: CAMILLA KROGSGAARD

Hej Masthuggsbo!

På föreningens hemsida ska all relevant information om vår förening finnas. Där publiceras också nyheter då och då. Vi frågade några medlemmar vad de tycker om Brf Masthuggets hemsida.

Daniel Nätt, Masthuggsliden 14

– Den är helt ok, jag brukar hitta den information jag söker. Mest gör jag bokningar. Annars tycker jag det är en bra bostadsrättsförening. Ansvariga är lyhörda för rimliga önskemål om till exempel belysning, cykelförråd och gårdarna.

Sanella Skobalj, Fyrmästargången 16

Jag kollar aldrig på hemsidan, trots att jag bott här i 20 år. Tvättstugan bokar jag på skärmen i tvättstugan.

Joakim Bergman, Mattssonsliden 28

– Jag har nyligen försökt boka p-plats via hemsidan. Men det krånglade med formuläret, gick inte att fylla i, så jag mejlade och det löste sig snabbt.

Per Lagnander, Skeppargången 26

– Jag är inte inne på hemsidan så ofta. Bara då jag söker information.

Gurbet Demiral, Klamparegatan 15

– Den fungerar bra för mig. Jag hittar det jag letar efter.

TEXT OCH FOTO: BIRGITTA EDGREN

– Nej, det var inte svårt att bestämma sig, jag visste från början hur jag skulle rösta, förklarar Sara Karlsson med sambo Emil Ibrahim.

– Jag fick tips av en kompis och anmälde mig. Jag tänker fortsätta som valförrättare, säger Kalle Mårtensson.

EU-val i Masthuggets hus

Söndagen den 9 juni var det val till EU-parlamentet.

I Masthuggets hus samsades tre val-distrikt: Masthugget nedre, Masthugget övre och Oscar Fredrik.

Vallokalerna öppnade redan klockan 8 och stängde klockan 21. Valförrättarna var på plats runt klockan 7 och var inte hemma förrän framåt midnatt.

Efter stängningsdags hjälps alla funktionärer, 5–7 per distrikt, att räkna alla avlämnade röster. Sedan är det valdistriktets ordförandes uppgift att leverera rösterna till kommunens valnämnd.

I varje valdistrikt finns mellan 1 000 och 1 300 röstberättigade. För att få rösta ska man ha fyllt 18 år och vara svensk medborgare eller medborgare i ett annat EU-land.

Högre valdeltagande

– I mitt distrikt, Masthugget nedre, bor 1 100 röstberättigade, säger ordförande Johannes Knutas, vars efternamn associerar till Dalarna, men det stämmer inte.

– Min släkt kommer från Gammal-svenskby i Ukraina, de kom hit i början av 1900-talet, berättar han.

– I mitt distrikt ligger valdeltagandet på runt 70 procent mot cirka 55 procent i hela landet vid EU-val. Omkring 40 procent i distriktet har förtidsröstat.

– Jag har arbetat vid fyra, fem val inklusive kyrkoval, fortsätter Johannes Knutas, som landade i Göteborg efter att ha bott i Stockholm och Linköping.

”Lär mig mer”

Lena Malmgren, vice ordförande i valdistriktet, kommenterar uppdraget:

– Det är allmänbildande och roligt, jag har varit med länge. Alla som vill bli funktionärer är välkomna att anmäla sig på valnämndens hemsida.

Bakom inlämningsdisken sitter Anne Akujärvi, röstmottagare för Masthugget övre vid två val tidigare.

– Det är roligt, jag lär mig mer om demokrati. I det här distriktet röstade 75 procent vid förra EU-valet, säger hon

Känns viktigt att rösta

I porten på väg ut efter sitt första EU-val möter Masthuggsnytt Christina Andersson, Klamparegatan 7.

– Det känns viktigt att rösta nu, när det blivit så polariserat i politiken, jag har känt mig så oinsatt, men jag har pratat med olika personer och lyckats bestämma mig.

– Nej, det var inte svårt att bestämma sig, jag visste från början hur jag skulle rösta, förklarar Sara Karlsson med sambo Emil Ibrahim, Skepparegängen 14, jag brukar förtidsrösta, men nu blev det på valdagen.

Lite högtidligare

En förstagångsväljare, Bella Quintanilla, Mattssonsliden 16, säger så här:

– Det är självklart att rösta, vi har pratat mycket hemma, mamma är med i Svenska Freds, så jag deltar ibland på deras möten. Mina kompisar röstar, ja alla jag känner.

– Det var lite svårt att bestämma sig, jag har förtidsröstat förut. Att rösta på valdagen ger en annan känsla, lite högtidligare, tycker Janine från Andra Långgatan och nämner en

– Det känns viktigt att rösta nu, när det blivit så polariserat i politiken, säger Christina Andersson.

”Det är allmänbildande och roligt”

bok ”I morgon är också en dag” om kvinnlig rösträtt i Italien.

Valarvodet

Nybliven valförrättare är Kalle Mårtensson från Kjellmansgatans studenthem. Till vardags läser han statsvetenskap.

– Jag fick tips av en kompis och anmälde mig. Först gick jag en kurs på tre timmar. I dag har jag bland annat kollat legitimation och delat ut kuvert. Vi börjar klockan sju och slutar när vi räknat rösterna och plockat undan. Vi har raster på totalt ett par timmar för mat och fika.

– Arvodet är runt 3 000 kronor, säger Kalle och ser nöjd ut. Jag tänker fortsätta som valförrättare.

TEXT OCH FOTO: BIRGITTA EDGREN

Så här såg det ut i maj ...

Blomsterprakt vid Masthuggets hus

...och så här såg det ut i augusti

Vårplanteringen har tagit sig fint i rabatten framför Stora salen i Masthuggets hus. De magnifika buxbomarna tillsammans med det ditflyttade magnoliaträdet från Klostergården samsas med en rad perenner. Här hittar vi sköldpaddsort, nävor, kransveronika, rosenplister, akleja, lungört, spetsmossa, höstanemon, funkia, astilbe, stjärnflocka, vit skogsaster och många till. Njut av blomsterprakten!

TEXT OCH FOTO: INGA SANDBERG

INTRESSANT BESÖK I

Årets gårdsombudsresa gick till Östergötland

Alla vid bussen. Från vänster till höger: William Males, Ann-Marie Rutgersson, Camilla Krogsgaard, Dan Ottermalm, Eva Nygren, Helene Borg, Lena Molin, Birgitta Edgren, Margita Schwarz, Vera Suvalo Grimberg, Gill Flodstrand, Helena Thunberg, Eva Johansson, Laila Winberg, Pontus Edmar, Gunilla Larnö, Ann Margret Brodin, Urszula Szaron och Inga Sandberg.

Likt tidigare år fick vi nöjet att följa med på gårdsombudsresan som vår förening Brf Masthugget bjuder de grupper på som verkar för sammanhållning och demokrati bland de boende. Resan gick av stapeln lördagen den 25 maj till Ödeshög i Östergötland.

Redan klockan halvåtta hade nitton resenärer satt sig i bussen från Rolfs Flyg & Buss som avgick från Fjällgatan/Klostergången. Vår guide på resan var Ewa Lundqvist och bussen framfördes av Tommy Hult. Vädret var det bästa tänkbara, sol och behaglig värme.

Dimma över Vättern

Första anhalt på dagsturen var Kaffestugan Grännaberget. Den trolska dimman över Vättern löstes upp innan vi klev ur bussen hög uppe på berget över Gränna. Innan vi gick in i den hundra år gamla kaffestugan, där vi serverades kaffe och traktens godaste räkmacka, strosade vi omkring och njöt av

Solgrinden på Strand.

den fantastiska vyn över sjön och omgivningarna.

På berget finns också ett fristående klocktorn tillhörande kaffestugan, samt friluftsmuseum med historiska byggnader, inklusive en bysmedja, kaptensboställe och soldattorp. Allt detta hann vi bekanta oss

med innan vi for vidare till dagens huvudmål, Ellen Keys vackra hem Strand på sydsluttningen av Omberg vid Vättern.

Föddes i Västervik

Ellen Key föddes i Västervik 1849. Med tiden blev hon känd som författare och pe-

ELLEN KEYS HEM

Köket på Strand med nischen ett par trappsteg upp där Malin satt och sydde på sin symaskin. Bilden är lånad från Ellen Keys stiftelse.

dag. Hennes fritänkande gjorde henne kontroversiell i många kretsar. Hennes mest kända verk, *Barnets* århundrade, som utkom 1900, översattes till 13 språk och handlade om hennes synpunkter på skola och uppfostran.

De sista 16 åren av sitt liv bodde hon på Strand som hon lät bygga i jugendstil med inspiration från sitt älskade barndomshem Sundsholms säteri i Tjust. Arkitekten var hennes svåger Yngve Rasmussen, gift med system Hedda. Han lär ha sagt att han aldrig haft en bättre uppdragsgivare. "Hon visste exakt hur hon ville ha det".

Flyttade in med sin hund

Ellen flyttade in i det halvfärdiga huset 1910 med sin Sankt bernhardshund Wild, eller Vild som hon stavade namnet ibland. När han inte längre fanns skaffade hon Gull en annan Sankt bernhardshund, som in sin tur fick valpen Wappe. Några år senare utökades hushållet på Strand med Malin Blomsterberg som kom att bli hennes allt i allo.

På slingrande vägar kom vi så fram till

parkeringen. Promenaden ner till huset går genom Solgrinden och fortsätter därefter på en grusgång nerför en cirka 200 meter lång backe, eller så kan man välja åsnetrappan med staketet längs skogsbrynet. Ytterligare trappor leder från huset ner till vattnet där Soltemplet med sitt vackra pergolatak som bärs upp av sex kolonner finns. Handikappvänligt är det inte, men verkligen värt besväret.

Fotografering inte tillåten

Medan vi inväntade vår guide Jennie Idensteg, som visade oss insidan av huset, gick vi omkring i den terrasserade trädgården. Den är inte som på Ellens tid då blomsterprakten var långt större än den är i dag, men den är fortfarande vacker. Hon tyckte om att pyssla i trädgården och tillbringade många timmar där.

Plötsligt öppnades dörrarna och Jennie välkomnade oss in på ungefär en timmes guidning. Hon informerade om att fotografering inte är tillåten. Detta för att besökare inte ska frestas att tipsa oseriösa människor

om konst och andra kulturhistoriskt värdefulla föremål som finns i huset. För att stödja sitt minne kunde man köpa vykort och böcker där interiören var avbildad.

Luftigt och funktionellt

Hela hemmet andas en mycket medveten känsla för inredning, färg och form. Ägarinnan tyckte det skulle vara luftigt, funktionellt, harmoniskt och inte minst personligt.

Jennie ledde oss från rum till rum med start i Allrummet med den öppna spisen, också kallat Matrummet. Hon berättade om Ellens liv i allmänhet och hennes tid på Strand i synnerhet. Ellen hade stort umgänge med folk från när och fjärran. I gästboken på Strand finns närmare 4 000 namn inskrivna.

Hon månade också om mindre bemedlade kvinnor som inte själva kunde bekosta vila och rekreation, vilket framgick i hennes testamente. Än i dag tar Strand emot stipendiater som får vistas ett par veckor under sommarhalvåret i denna vackra miljö.

▷▷

I väntan på vår guide Jennie.Uppifrån och ner: Laila, Ann Margret, Urszula, Gunilla, Pontus, Veera och Helene.

Glass-stopp. På bilden ses Pontus, Helene, Camilla, Gunilla och Jill.

Speceri och Städeri

Innanför Allrummet finns det rymliga biblioteket. Där framme vid fönstret står ett magnifikt blomsterbord designat av Ellen, halvmåneformat i fyra plan med rader av praktfulla krukväxter.

Köket är inte likt dagens moderna kök. Väggarna är klädda med ljusblå pärlspånt, och köksdörrar och skåp, som är många, går i grönt. På dörrarna står ett namn som alltid slutar på i; Speceri, Soveri, Stegeri, Städeri, Skafferi. Humoristiskt. Mellan två av dörrarna är ett litet krypin tre trappsteg upp. Här brukade Malin Blomsterberg sitta och sy på sin symaskin.

Till övervåningen tar man sig via den svängda trappan som avskärmas med en ljus

och vacker vägg genombruten av långsmala ovala öppningar för ljusinsläpp. Väl uppe kommer man till övre hallen, som är delvis möblerad. Pärlspontväggarna är gula och som kontrast är alla dörrarna gröna prydda med en schablon som beskriver vad som finns innanför.

Gästrum för stipendiater

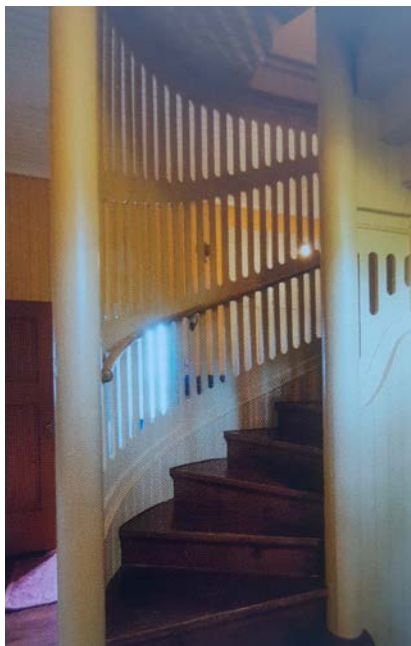
Två gästrum, numera logi för stipendiaterna, Ellens sovrum, torkvind, tvättrum och badrum finns där uppe. I mitten är utgången till Solrummet som är balkongen över huvudingången. Ellen måste ha varit klugen inför nymodigheter när huset byggdes för elektricitet och telefon ville hon inte ha, men däremot centralvärme.

Med alla gäster som kom och gick kan hushållet inte ha varit lätt. Inköp av förnödenheter, matlagning, tvättning och städning, arbete i trädgården och mycket annat skulle utföras. Ellen insåg att hon måste ha en hushållerska och anställde den unga skånskan Malin, som kom att bli en ovärderlig hjälp på Strand i elva år.

Samma år som Malin kom till Strand bildade Ellen stiftelsen som skulle sköta huset och verksamheten efter hennes död. Hade hon Malin i tankarna som föreståndarinna för stiftelsen redan då eller kom det senare?

Blev förkrossad

Hur som helst, Malin klarade inte pressen och det stora ansvar som detta innebar och

Spiraltrappan på Strand. Bilden är lånad från Ellen Keys stiftelse.

valde att kasta sig i Vättern en kylig novemberdag 1925. Inte konstigt att Ellen blev förkrossad över att förlora sin trotjänarinna på detta drastiska sätt. Fem månader senare var hennes tid på jorden all, men Strand stod kvar och betraktas numera som ett personmuseum över Ellen Key och hennes liv.

Innan vi lämnade huset slapp ingen att skriva sitt namn i gästboken, en tradition som funnits på Strand sedan inflyttningsdagen för drygt hundra år sedan.

Åter till bussen som stod på parkeringen som var för smal för att vända på. Det blev till att fortsätta samma väg framåt till den ”stora vägen” och då hade vi rundat Omberg.

Glasstopp

Nu var vi sugna på mat och efter att ha ätit en utmärkt lunch på Ombergs Golf Resort var vi mätta och belättna, men vänta, fick vi någon efterrätt? På vägen mot Göteborg kom ett förslag om glasstopp. Vår guide Ewa och chauffören Tommy luskade fram ett bra ställe i närheten av Jönköping som just öppnat för säsongen. En sån bra start för dem när ett helt busslass stormade in och alla beställde trekulors. Vi anlände till Masthugget omkring halvsex på kvällen efter en händelserik dag i bra väder och trevligt sällskap.

TEXT OCH FOTO: INGA SANDBERG

Hur kan rollen som gårdsombud utvecklas?

I förra numret av Masthuggsnytt, nr 2/2024, skrev vi om gruppen som har arbetat fram ett förslag till ny uppdragsbeskrivning för gårdsombuden, samt en utveckling av berörande områden. Denna rapport kan bli föremål för diskussion på höstens gårdsombudsmöte om styrelse och förvaltning tycker det är en bra idé.

Gruppen menar att nuvarande skrivning på Brf Masthuggets hemsida gällande gårdsombud och riktlinjer för gårdsombud behöver ses över. Riktlinjerna finns på föreningens hemsida brfmasthugget.se under fliken Föreningen. Klicka på Gårdsombud.

Svårt rekrytera

Vad förväntas av ett gårdsombud? Varför är det så dålig uppslutning när det kallas till gårdsombudsmöten två gånger per år? Varför deltar så få på gårdsombudsresorna? Varför är det svårt att rekrytera nya gårdsombud? Hälften av gårdarna saknar gårdsombud enligt budgetmötet i december 2023.

Hur ska föreningens mål att ha en väl fungerande medlemsdemokrati kunna nås, där gårdsombuden har en viktig roll som kontakt mellan styrelse/förvaltning och boende?

Många förslag

Rapporten *Utveckling av gårdsombudsrollen med berörande områden 2024-04-12* ger många förslag, men än så länge är det få som har läst den. Vad har hänt sedan i våras då förslaget presenterades på gårdsombudsmötet den 15 april?

Masthuggsnytt stämde träff med gruppen för att höra efter hur det gått. Vi träffades en solig afton ute på gården Fyrmästaregången 12–20 och hade en intressant genomgång. Från gruppen deltog gjorde Linda Dyrendahl, Katerina Tzova och Anders Foogel. Ann-Marie Rutgersson var frånvarande.

Få har läst den

Det har inte hänt så mycket. Trots att vi skrev i tidningen att man kunde beställa rapporten, genom att skicka ett mejl till gardsombudbrf@gmail.com, har få gjort det. Det kan ju bero det på att tidningen inte kom ut till medlemmarna förrän strax före midsommar och kommande semestrar.

En grupp bestående av fyra föreningsmedlemmar som bost i Brf Masthugget länge arbetade i våras fram en rapport med förslag till utveckling av gårdsombudsrollen. Den som vill läsa den kan skicka ett mejl till gardsombudbrf@gmail.com.

Diskussion på höstmötet?

Hur som helst, det går att ta upp tråden igen, förslagsvis på höstmötet för gårdsombuden som i år äger rum den 16 oktober.

– Sätt punkten på dagordningen och se till att ljudet i salen är bra så att alla hör, det var det inte på mötet i våras, anser gruppen.

– Se också till att alla gårdsombud har kunnat läsa rapporten så att diskussionen ska bli så bra och intressant som möjligt. Ett förslag är att skicka ut den tillsammans med inbjudan till mötet ett par veckor i förväg. Då kan det bli diskussion, och vem vet, kanske kommer vi fram till ett slutresultat, med mer utveckling och många nya tankar och idéer, säger de.

INGA SANDBERG

Foto: Anette Norén

Förvaltningen informerar

Laddplatser

Det finns fem nya laddplatser klara att hyra i Klamparegatans garage efter ställverksbytet.

Vi har skrivit avtal med en aktör gällande cirka 450 nya laddplatser och de första laddplatserna kommer installeras vid årsskiftet i Fjällgatans garage P6.

Beroende på vilken takt ställverken byts ut kommer sedan de övriga fyra garagen kompletteras med nya laddplatser: Klamparegatan, Kjellmansgatan, Repslagaregatan och Andra Långgatan.

Bildelningstjänst Volvo on Demand

Volvo on Demand har hyrt fyra laddplatser i Fjällgatans besöks garage och två laddplatser i Andra Långgatans garage där både medlemmar och utomstående kan hyra en bil. Mer info <https://www.volvocars.com/se/on-demand>

Fastighetsprogram/ekonomiprogram

Det nya fastighetsprogrammet har inte fallit ut som vi tänkt oss, så vissa av de nya möjligheterna, som "mina sidor", har skjutits fram och beräknas införas senast i mars 2025. Vi uppmanar så många som möjligt som fortfarande får avin med post att gå över till autogiro eller e-faktura för att underlätta hanteringen för förvaltningen, men också för att säkerställa att ingen missar att betala månadsavgiften.

Den senaste tiden har antalet obetalda fakturor ökat och det har inneburit påminnelser som kostar både tid och pengar. Gå in på <https://brfmasthugget.se/avisering/> för att se hur ni kan ändra till autogiro eller e-faktura.

Solceller och IMD-el

Installation av solceller och individuell mätning av el (IMD) kommer inte att ske förrän tidigast sommaren 2025. Det beror bland annat på att Göteborg Energi har många nybeställningar på utökad elkapacitet.

Som det ser ut nu kommer solceller att placeras på taken på Mattssonsliden, Masthuggsterrassen, Klamparegatan, Rang-

strömsliden, Klostergången och delar av Vaktmästaregången.

Vi har tagit hänsyn till att all el från solcellerna skall förbrukas antingen av medlemmarna, genom IMD-el eller av föreningen, samt att inga solceller i den här omgången placeras på tak om det inte finns garage som kan användas till laddplatser.

Gårdsmöten

Gårdsmöten kommer i höst att hållas på gårdarna på Mattssonsliden, Masthuggsterrassen, Fyrmästaregången, Vaktmästaregången och Skepparegången 2–18. Inbjudan sätts upp i trapphusen.

Start projektering av ny gård Vaktmästaregången

Styrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att starta ombyggnad av Vaktmästaregågens gård. Alla medlemmar på Vaktmästaregången kommer att bjudas in till en träff då ni kan framföra era önskemål om utformningen av gården. En landskapsarkitekt kommer hålla i mötet tillsammans med vår trädgårdsmästare.

Nya parkerings- och garageavgifter

Från och med den 1 januari höjs alla parkerings- och garageavgifter med 50 kronor/månad.

För garageplatser med laddplats kommer avgiften i stället att sänkas med 50 kronor/månad då den senaste upphandlingen av laddplatser blev billigare än budgeterat. Priset för elen tillkommer och regleras separat och kan höjas eller sänkas med hänsyn till hur stor andel av elen som är upphandlad till fast respektive rörlig.

Byte av undercentraler på Mattssonsliden och Masthuggsterrassen

Med start den 18 september kommer första fjärrvärmecentralen bytas ut som försörjer Masthuggsterrassen 4 och Mattssonsliden 18–28. Sen fortsätter utbytet på Masthuggsterrassen 12–14 och Mattssonsliden 2–6 den 25 september. Sista delen blir Masthuggsterrassen 7–9, 8–10

och Mattssonsliden 8–16, vilket utförs den 2 oktober.

Den dag som bytet sker kommer varmvattnet att vara avstängt och under en kortare tid på förmiddagen kommer även kallvattnet att vara avstängt. Tänk på att hålla upp vatten innan för att spola med på toaletten eller för att kunna koka vatten vid behov. Mer information kommer i brevkasten.

Obligatorisk ventilationskontroll

Med start vecka 41 på Mattssonsliden 2–6 kommer det utföras obligatorisk ventilationskontroll (OVK), vilket innebär att entreprenören kommer att rensa ventilationskanalen i bland annat badrum och kök, samt därefter se till att varje lägenhet har rätt ventilationsflöde. För den som funderar att byta ut fläkt i köket rekommenderar vi en kolfilterfläkt. Är ni osäker på vad som är tillåtet att installera får ni gärna kontakta förvaltningskontoret.

Sen kommer OVK:n att fortsätta på Mattssonsliden 8–28 och Masthuggsterrassen. Mer information kommer till berörda lägenheter via brevkasten.

Christer Jacobsson
FÖRVALTNINGSCHEF

Pappa Mattias Rydström, som bor på Vaktmästargången, fixade en bassäng på Klostergången till en hel barnskara som kunde plaska runt i vattnet.

– Härligt att vi har så stora och fina gårdar med plats för både gräsmattor och stora träd så man kan vara ute med barnen, och också kunna sitta i skuggan i sommarvärmen med de mindre. Både vi och barnen stortrivs här, säger han.

Badliv på gårdarna i Masthugget

Mamma Siri och barnen bor på Klamparegatan. De passade på att ta sig en kalldusch i värmen.

– När jag själv var barn bodde vår familj på Vaktmästargången och då lekte jag här. Då fanns ju redan en dusch som också på den tiden var väldigt populär. Härligt att mina barn nu också kan leka här och nyttja duschen i sommarvärmen, säger hon.

Sommaren 2024 har bjudit på både regn och kyla, men också en del mycket varma dagar och nätter. Den 14 augusti slog värmen till rejält med uppemot 30 grader i skuggan. I den, i det närmaste, tropiska värmen var det skönt för både små och stora att leka i duschen vid Klingners plats eller att kunna bada i egen uppblåsbar bassäng på gården för att svalka sig.

TEXT OCH FOTO:
CAMILLA KROGSGAARD

INSÄNDARE

Omöjligt att se något på porttelefonens skärm när solen skiner

Soliga sommandagar gläder väl alla. Nej, inte mig. När solen skiner som bäst är det inte lätt att få besök. En besökare möts utanför porten av en svart kodlåsBildskärm och kan inte se mitt, eller någon annans, namn.

Trycker på måfå

Vad gör besökaren? Trycker lite på måfå här och där på skärmen och hoppas att nå någon som är hemma och kan öppna. Eftersom jag bor på bottenvåningen kan hen banka på den inglasade balkongen och hoppas att jag skall höra. Eller, om hen har en mobiltelefon med sig, ringa mig. Då har jag kunnat långsamt ta mig ner de tre trappstegen med rullatorn till porten och öppna. Jag har också kunnat ta mig ut på balkongen och slänga ut min nyckelknippa.

Ställa upp porten

Nu har emellertid mitt hälsotillstånd försämrats. Jag rullar runt i lägenheten med

en rullstol och kan inte ta mig ner till porten (på grund av ytterdörrströskeln och de tre trappstegen) eller ut på balkongen (på grund av tröskeln). För ett par dagar sedan väntade jag besök och löste problemet så här: när personen från hemtjänsten (de har nycklar och taggar) var här bad jag hen att ställa upp porten.

Sedan satt jag i min öppna ytterdörr för att kolla att ingen kom och stängde porten. Då var det en timma mellan hemtjänstbesöket och mitt väntade privata besök. Mer än en timma känns emellertid väldigt jobbigt att sitta och vänta i rullstolen. Men vid planerade besök är alltså detta en lösning på problemet. Men alla besök är ju inte planerade.

En annan möjlighet, som jag funderat på, är att ta sig genom källaren och ut på gaveln till huset. Tyvärr omöjliggörs det alternativet av de trösklar och tunga dörrar som finns i källargången. Jag har också funde-

rat på att skaffa en massa taggar att dela ut till vänner, släktingar och bekanta men det känns helt orealistiskt. Jag skulle också kunna ringa till någon granne i uppgången och be hen gå och öppna porten. Men många är bortresta på sommaren och det känns dessutom inte så trevligt att behöva störa.

Går det att åtgärda?

Så vitt jag vet har misslyckade försök gjorts att skärma av solljuset. Men är det verkligen omöjligt att åtgärda problemet? Jag vill gärna veta vad förvaltningen anser.

I övrigt tar jag gärna emot tips om vad jag själv kan göra. Kanske någon smart lösning som jag inte själv kommit på. Men föreslå inte äldreboende. Än så länge fungerar allt bra förutom portlåset. Hellre ett och annat missat besök än att flytta härifrån.

Birgitta Herloff

Skepparegårngen 6

Svar från förvaltningschefen

Förvaltningen har inte fått in någon felanmälan gällande det problem som du påtalar. Men efter att vi på förvaltningen fått ta del av din insändare har områdesansvarig under sommaren varit på plats och undersökt den aktuella porttelefonen. Det kunde konstateras att det inte var något fel på den, som vi har cirka 100 stycken av i området.

Om en porttelefon går sönder blir displayen svart, men det verkar inte ha hänt här.

Du får gärna återkoppla till förvaltningskontoret om besökande upplever att det fortfarande är svårt att läsa på displayen.

Ett tips är att skugga med handen eller ställa sig framför så porttelefonen hamnar i skugga för att lättare kunna läsa skärmen i starkt solsken.

Det är en av de vanligaste porttelefonerna på marknaden och förvaltningen har inte uppfattat det som något problem vare sig i vår bostadsrättsförening eller hos andra fastighetsägare.

Christer Jacobsson
Förvaltningschef

Gåfotboll för seniorer

Nu har vi börjat med Gåfotbollen uppe på Masthuggsplan igen! Alla som är lite till åren komna (seniorer) är välkomna att vara med! Både hon/han/hen.

Inga förkunskaper krävs då det oftast går lugnt till. Det är bara att dyka upp! Vi ses på onsdagar 10.00–11.00 fram till 30 oktober. Ser fram emot många nya ansikten.

Helena Strand
MBK Fotbolls-
klubb

Masthuggets hus

Klingers plats, tel 031-85 03 0

- ons 16 oktober kl 18.00 Gårdsombudsmöte

Nya Masthuggets Kulturgrupp

ordförande Birgitta Edgren tel 0702-263865, birgittaedgren@hotmail.com

- Kafé blir det den första måndagen i varje månad kl 11-13 i Lilla salen i Masthuggets Hus. Den 7/10, 4/11, och 2/12.
- Kulturafton kallas de månatliga träffarna när puben är öppen från kl 19.
- Tors 17/10. Göteborgskuriosa med kåsören Kristian Wedel
- Ons 13/11. Teatermonologen Redogörelse med Staffan Nattsén

Kolla affischer i portarna och Brf Masthuggets hemsida.

Endast boende i Brf Masthugget, dvs även hyresgäster, studenter och besökare till dessa är välkomna.

Teaterterrassen

Masthuggsterrassen 3

1) **Masthuggsteatern**

tel 031-12 12 31/51
www.masthuggsteatern.se

- September. Endast skolföreställningar.
- Fre 11/10 från kl 18.00 spelas Gudspartikeln (från 10 år) En existentiell dimension om den digitala verkligheten och Intet (från 14 år) Halsbrytande om gruppträck och livets mening.
- För mer info och biljetter se masthuggsteatern.se.

2) **Cinnober teater**

epost: info@cinnoberteater.com,
Tel biljettbokning: 031-12 88 98

3) **Teater Skogen**

tel 031- 40 98 62 www.skogen.pm
info@skogen.pm

Skogen är en konstnärsdriven plattform för produktion av scenkonst. Föreställningar, workshops, seminarier, gästspel, filmvisningar och samtal skapar en iscensatt situation med många ingångar.

Utöver detta program träffas löpande ett antal studiegrupper genom Skogens skola - öppna för alla och gratis att delta i.

- Fre 4, lör 5, sön 6/10 kl 19 Manifestos: Chiron in Aries, dance performance
- fre 18, lör 19/10 kl 19 A Sour Place – a live installation
- fre 8, lör 9, sön 10/11 kl 19 TBA-ljud performance
- fre 22 lör 23/11 kl 19 Von Utfallsgatan – performance
- fre 29 lör 30/11 kl 19 Kontoret för obestämbara tillstånd- performance om längtan och väntan

Författarcentrum Väst

Fjällgatan 29
www.forfattarcentrum.se/vast
www.poesiochprosa.se

Forum för poesi och prosa. Musikens Hus, konsertsalen, Djurgårdsgatan 13:
www.poesiochprosa.se för mer info

En onsdag i månaden kl 19–21: fyra författare läser ur sin bok.

- 9/10 Bengt Ohlsson, Johanna Holmström, Louise Alvarsson, Axel Winqvist
- 6/11 Nina Björk, David Norlin, Jörgen Gasilewski, Kajsa Sundin

Kulturhuset Oceanen

Stigbergstorget i Majorna tel 14 71 00 www.oceanen.com

Oceanen arbetar med innovativa sceniska koncept för överbyggnad av sociala och kulturella avstånd, ungas eget skapande och jämställdhet.

Masthuggs och Oscar Fredriks Församling

ingår i Carl Johans pastorat
www.svenskakyrkan.se/carljohan
masthugg.forsamling@svenskakyrkan.se
oscarfredrik.forsamling@svenska kyrkan.se
Gemensam reception för hela pastoratet i Sjömanskyrkan vid Stigbergstorget tel 031-731 92 00

Oscar Fredriks kyrka är öppen: måndag-fredag kl 9–15, och i samband med gudstjänst söndag kl 17.

Konserter:

- lör 5/10 kl 17-19 Chorus Acusticus
- lör 12/10 kl 19-20 Oscar Fredriks Kammarkör

Masthuggs och Oscar Fredriks församling, forts.

- lör 2/11 kl 17-18 Faur'es Requiem med Synfoniettan, Kammarkören och Vocalis
- sön 1/12 kl 17-18 och kl 19-20 Sjung in advent
- fred 6/12 kl 20 En Stilla Jul-konsert med Anders Ekborg. Biljetter Tickster
- onsd 11/12 Jul- och Luciakonsert kl 17 barn- och familjeföreställning
- torsd 19/12 kl 19 Julkonsert med Helen Sjöholm och Anna Stadling.
- lör 21/12 kl 19 Julkonsert med Magnus Carlsson och Sofia Källgren. Biljetter Tickster
- Pipor till kaffet. Lunchmusik kl 12. fre 18/10, 22/11. Kaffe och baguette finns att köpa.

Masthuggs kyrkan är öppen kl 10–16 mån, ons, fre, lör, sön samt tis kl 10–18, tor kl 10–14.

- Gudstjänst sön kl 11.
- Våra verksamheter och konserter har fri entré, ev mat till självkostnadspris.
- sön 29/9 kl 18-19 Orgelkonsert med kantor Robert
- lör 2/11 kl 11-12 Musik-och minnesgudstjänst
- sön 17/11 kl 18-19 Orgelkonsert
- sön 8/12 kl 18 Konsert med Hemvärnets musikkår
- lör 21/12 kl 18 Konsert med kyrkans körer, gäst Solala.

Sjömanskyrkan, Kultur- och allaktivitetshuset Oscar har olika verksamheter. Gå dit eller ring Johanna på 031-12 35 35.

KULTURKVÄLL MED KRISTIAN WEDEL

Torsdagen den 17 oktober kommer den kände journalisten Kristian Wedel till Masthuggets hus. Han berättar till unika bilder om det gamla Göteborg. Under flera år ägnade han sig åt att tillsammans med andra intresserade leta upp intressanta fotografier från staden. Resultatet blev bland annat boken *Göteborg 400: stadens historia i bilder* med Wedel som författare. Den utkom lagom till stadens jubileum 2021. Till vardags är han skribent och redaktör på Göteborgs-Posten.

Så här presenterar Kristian Wedel sitt framträdande:

– Jag ska göra ett försök att berätta Göteborgs historia i bilder. Det är förstås omöjligt, men försöket får göras.

– Mellan 2016 och 2021 arbetade en stor grupp tillsammans för inventera alla de stora bildarkiven i jakt på historiska Göteborgsfotografier. Gruppen bestod av folk från Göteborgs-Posten, Göteborgs stadsmuseum, Bokförlaget Max Ström, Göteborg & Co och ytterligare några aktörer.

– Fynden från bildjakten har använts vid tidningspubliceringar, föredrag, museiutställningar och boken "Göteborg 400".

– Jag ska visa ett urval av det bästa och roligaste från dessa fem år av bildletande. Man kan säga att det blir en kväll av "greatest hits". Jag ser fram emot att komma och hälsa på er, säger Kristian Wedel.

TEXT: BIRGITTA EDGREN

